

Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara

Időszerű növényvédelmi teendők a közterületeken

2023. évi 7. levél

Vannak rendszeresen visszatérő problémák, de ugyanakkor minden év tartogat valamilyen meglepetést is a növényvédős számára.

► Érdeklődéssel figyeltem az antociános levelű borókákat. Az előző években, már a nyár elején megtámadta őket a **lisztharmat**. Ami késik nem múlik, mára több parkunkban a permetezendő növények sorába léptek. De az éger és juhar sövényen is találtam olyan szintű fertőzést, melyeknél védekezést javasoltam. A platánon, a rózsán, a mahónián, a szivarfán és a tölgyön pedig folytatni kell a permetezéseket.

Jól sikerült a permetezés azon a tölgyfán, amit 07.19-én fotóztam. A fiatal levelek egy ideig zölden, egészségesen fejlődtek, védte őket a gombaölő szer. Sajnos a felszívódó szerek hatása sem tart örökké! Többek között az időjárási körülményektől is függ az, hogy hány nap alatt ürülnek ki a növényből. A fénykép friss, élénkzöld levelein már megjelent a kezdődő lisztharmatfertőzés bevonata. Ismételni kell a kezelést.

► A **vadgesztenyelevel-aknázómoly** sem okozott csalódást, azzal, hogy megszokott időben kezdte a rajzását az áttelelő és a nyári nemzedék is. A csapdák fogási adatai azonban alaposan elmaradtak a korábbi évek számaiktól. A táblázat számai alapján azt lehet mondani, hogy országos jelenségről van szó. Talán az idei tavasz esős, szeles időjárása fékezte meg a rajzást. Vagy csak a csapdádba jutott el kevesebb imágó? Nem tudok biztos választ adni a kérdésre, mert van olyan óbudai helyszín ahol már június 4-én 100%-ban aknák borították a leveleket (lásd a fotót), míg nem messze ettől a fasortól, még ma is csak 5-10 %-osan fertőzöttek a fák. Egyik helyszínen sem védekeznek már évek óta és a leveleket sem gyűjtik össze.

	Bp., III. ker. Doberdó utca	Bp., ELTE Füvészkert	Bp., Fiumei Úti Sírkert 1. cs.	Maroslele	Debrecen	Siklós
2022. 08.02-ig	9.420 db moly	32.214 db moly	578 db moly	763 db moly	1.071 db moly	59.500 db moly
2023.08.01-ig	284 db moly	707 db moly	5 db moly	362 db moly	84 db moly	278 db moly

Azonban csupán az idei év alapján nem jelenthetjük ki azt, hogy összeomlott a moly gradációja. Lehet, hogy jövőre „minden összejön” a molynak és majd újra nagy számban rajzik és károsít. Biztosra kell mennünk, az aknák kialakulását nem várhatjuk meg, ezekbe már nem tudunk permetezéssel rovarölő szereket bejuttatni és az injektálás sem tudja eltüntetni a már kialakult, barna aknákat. Tehát csak megelőzéssel védekezhetünk ellenük! Jövőre is mindenképpen el kell végezni az aknázómoly elleni minimum kétszeri permetezést vagy az injektálást. (A lisztharmat és a nyár végén fellépő hiánybetegségek miatt három permetezéssel számoljanak. Az injektálást választóknak pedig meg kell rendelniük a lombtrágyázást, és a lisztharmat elleni permetezéseket.)

► Tehetetlenül, ezért szomorúan írok a **pusztuló örökzöldekről**, most elsősorban a lucfenyőkről. Talán a kajszinál megismert gutaütés ölte meg, szárította el ilyen gyorsasággal a fákat. A savanyú talaj, a nagy hőmérséklet ingadozás, a csapadékos időjárás és a téli fagy fákat legyengítő hatása után gombák, baktériumok és fitoplazmák végezték ki a már különben is beteg kajszikát.

Hasonlóan komplex okok állhatnak a lucfenyők egy-két hónap alatt lejátszódó elhalásában is. A kollégák sorolják az okokat. Az utóbbi évekre jellemző időjárás, pl. a légszárazság, a téli csapadék hiánya, a száraz talaj, melyben megszűnik a gyökerek kapcsolata a mikorrhiza gombákkal, a nagy meleg, melyben csökken a fák gyantatermelése és ezzel megroggyan a védelmük a külső károsítókkal szemben. Ahogyan a kajszinál a kórokozók, itt végül a szüboarak foglalták el a legyengült növényeket. A folyamatosan rajzó szüboarakkal különben sem vehetjük fel a harcot. De különben is, ki permetezné meg évente többször is a házikertek vagy a hegyoldalak óriási fáit? Úgy tűnik, hogy egyre több örökzöld fajt kell „elengednünk”...

Budapest, 2023. augusztus 03.

Üdvözlettel:

Zsigó György, NMNK